

Justis- og beredskapsdepartementet

Postboks 8005 Dep, 0030 Oslo

Oslo 31.mai 2021

Det norske maskinistforbund

Postboks 2000 Vika - N-0125 Oslo

Høring – NOU 2021: 6 Myndighetenes håndtering av koronapandemien – Det norske maskinistforbund

---

Det Norske Maskinistforbund, (Dnmf), vil takke Justis- og beredskapsdepartementet for muligheten til å kommentere Koronakommisjonens rapport.

Dnmf er et forbund tilsluttet hovedorganisasjonen Unio, med ca 6000 medlemmer som organiserer maskinoffiserer og elektrooffiserer samt maritime ingeniører i hele den maritime næringen fra fiskeri og havbruk, olje og gass, offshore, utenriks, ferge og passasjertrafikk, cruise til kystfart med fler.

Vi organiserer også brann og redningsetatene, samt teknisk personell i helseforetakene og kommunene.

Våre medlemmer er i det vesentlige definert som samfunnskritiske.

Trepartssamarbeidet:

Det har i det vesentlige vært et godt og tett samarbeid på alle nivåer under pandemien. Vi har hatt et tett og godt samarbeid med de ansvarlige statsrådene, departementene, kommunene og tilsynsmyndighetene, samt arbeidsgiverorganisasjonene og våre tillitsvalgte melder om tett, hyppig og god dialog med arbeidsgiverne lokalt.

Vi anser trepartssamarbeidet som en avgjørende faktor for nasjonens evne til å håndtere denne og kommende beredskapsutfordringer.

Maritim næring:

Den maritime næringen spiller en avgjørende rolle i nasjonens beredskap også i forbindelse med den pågående pandemien.

Den maritime næringen og de ansatte i de ulike maritime sektorene, våre medlemmer skal sørge for nødvendige og kritiske vareleveranser til nasjonen, passasjer og gods transport i hele landet, matvare- og energiproduksjon. I tillegg utgjør den maritime næringen sammen med olje og gass de fire største motorene i norsk økonomi.

Det er avgjørende at den beredskaps kritiske delen av maritim sektor gjøres i stand til å levere samfunnsoppdraget.

Det norske maskinistforbund

Rosenkrantz gate 15
Postboks 2000 Vika
0125 OSLO, Norway

NO 970 167 935

Telefon: + 47 24 14 83 70
Telefaks: + 47 24 14 83 80

E-mail: post@dnmf.no
Web: www.dnmf.no

Bank: DNB ASA
Kontonr.: 8380.08.69946

INAB: NO33 8380 0869 946
SWIFT: DNBANOKKXXX

For å opprettholde den maritime næringen og holde samfunnhjulene i gang er det avgjørende at en får arbeidstakerne til og fra arbeidsplassen og at sikkerheten ivaretas.

Under den pågående pandemien har dette vært utfordrende.

1. Stengte kommunegrenser:

Sjøfolkene, våre medlemmer, bor i alle landets kommuner og pendler til og fra sin arbeidsplass. Den maritime næringen er internasjonal med en bevegelig arbeidsplass som flytter seg over betydelige geografiske områder i Norge og rundt i hele verden.

Da kommunene stengte sine grenser for inn og utreise fra kommunen for nasjonens øvrige befolkning, ble også norsk bosatte sjøfolk hindret i å komme på arbeid i Norge. De som var om bord kunne da ikke reise hjem og måtte stå i stilling, være på arbeid utover normal tjeneste tid.

2. Stengte havner:

Vi erfarte at norske havner stengte og derved hindret norske skip og norsk bosatte sjøfolk, våre medlemmer og komme på arbeid og å forlate arbeidet, samtidig hindret det sjøfolk å komme i land og ved det motta nødvendige heletjenester som lege og tannlege behandling mm. Dette innebar også at kommunene ved å stenge havnene hindret nødvendig varelevering til nasjonen og til kommunene.

3. Stengte samferdselsknutepunkt:

Det er avgjørende at fly, tog og buss holdes i gang og tilgjengelige og at samferdselsknutepunkt, «hubber» holdes åpne og tilgjengelige i nasjonen for å få arbeidstakerne til og fra hele den maritime næringen.

Stengte samferdselsknutepunkt nasjonalt og internasjonalt hindret norske sjøfolk og komme til og fra arbeidet på norske skip i Norge og på norske skip i utlandet.

4. Smittevern:

Smittevern for de ansatte, passasjerer og øvrige befolkning

Den maritime næringen har alltid hatt fokus på smittevern og har hatt rutiner for dette. For mange skip i deler av næringen oppholder arbeidstakerens seg i et nesten lukket samfunn i opptil flere uker. Det har derfor alltid vært viktig å holde smitte unna skipet. For cruise og annen passasjertrafikk kommer det av og på gjester hele tiden, men s mannskapet blir om bord. Under en pandemi må smittevernet økes selvsagt, ikke bare om bord, men i transporten til og fra skipene i Norge og utlandet.

I passasjer og cruisenæringen har det under pandemien vært et fokus på smittevern for passasjerene og den øvrige befolkningen og i mindre grad mannskapet. Altså smitte mellom det norske

mannskapet, mellom nors og utenlandsk mannskap om bord og mellom passasjerer og mannskap. Det vises her til situasjonen med Hurtigruten mfl.

5. Identifikasjonspapirer og vaksinepass

For å kunne holde samfunnsjulene i gang og gjennomføre den samfunnskritiske aktiviteten må sjøfolk ha på plass vaksinepass og eller annen id eller dokumentasjon som gir dem fritt leide i nasjonen, men også internasjonalt under en beredskap og krisesituasjon.

Her må på plass internasjonalt regelverk og traktater, men også at myndighetene sørger for at dette er avtalt og regulert også gjennom handelsavtalene Norge inngår. At det reguleres, fritt leide, hvordan transport til og fra skipene skal foregå sikkert, havne tilgang for norske sip, tilgang til tannlege og helsehjelp, crew change/mannskapsskifte, andre nasjoners krav til å motta egne borgere/egne sjøfolk som tjenestegjør om bord på norske skip. Re patriation.

6. Sikkerhet:

Skipets sikkerhet og de ansattes sikkerhet har under denne pandemien vært utsatt ved at det er gitt betydelige unntak fra en rekke avgjørende sikkerhetsbestemmelser som inspeksjoner av skipene, kompetansekrav, bemanning mfl.

Vi erfarer også at en under pandemien nasjonalt og internasjonalt har forsøkt å strekke Force Majore begrepet lenger enn det er hjemmel for og at det er gitt brede fullmakter som følge av dette til å sette sikkerhetsregelverk og annet regelvert nasjonalt og internasjonalt til side. Dette er ikke akseptabelt, og vi må ikke oppleve dette igjen. Forståelsen av regelverket må tydeliggjøres.

Forsyningssikkerhet og offentlige kjøp

Dnmf mener det i alle offentlige innkjøp, kontrakter og avtaler i forbindelse med nasjonens sikkerhet og beredskap må stilles krav til at det er norske rederier, som seiler under norsk flagg med norsk mannskap om bord og norske lønns- og arbeidsvilkår, som leverer disse tjenestene.

Fra den pågående pandemien så vi at et norsk eid skip ble holdt igjen i utenlandsk havn med varer om bord som var kritiske for nasjonens kamp mot pandemien.

Skipets flagg, eierskap, hvem som eier lasten og mannskapet om bord er alle kritiske faktorer for å sørge for nødvendig beredskap for nasjonene og sikre avgjørende mat, vare, materiell samt persontransport inn til og i nasjonen.

7. Velferd

Mannskap kan bli isolert om bord i hele arbeidsperioden. Dette betyr at de i 4-10 uker kan bli nektet landlov og må oppholde seg ombord 24 timer i døgnet. For å sikre at sjøfolkene ikke tar med smitte om bord kan de også bli pålagt karantenerestriksjoner før utreise til jobb. I tillegg havner mange i karantene ved hjemkomst. Dette gir sjøfolk og deres familier en totalbelastning som fører til store mentale påkjenninger.

Det norske maskinistforbund

Rosenkrantz gate 15
Postboks 2000 Vika
0125 OSLO, Norway

NO 970 167 935

Telefon: + 47 24 14 83 70
Telefaks: + 47 24 14 83 80

E-mail: post@dnmf.no
Web: www.dnmf.no

Bank: DNB ASA
Kontonr.: 8380.08.69946

INAB: NO33 8380 0869 946
SWIFT: DNBANOKKXXX

Videre er det viktig at det settes krav til karantene forholdene for sjøfolk i Norge, men også for de arbeidstakerne som blir sendt ut av sin norske arbeidsgiver for å utføre oppdrag i utlandet, slik som norske sjøfolk som tjenestegjør i utenriksflåten.

Vi har opplevd karanteneforhold der norske sjømannen har blitt fratatt alle personlige eiendeler inkl klær, at det har vært dårlig tilgang til mat og drikke, begrenset adgang til å kommunisere med omverdenen, tilgang til frisk luft og mulighet til fysisk aktivitet.

8. Opprettholde aktiviteten i den maritime næringen:

Økt fokus på jobbsikkerhet for norske arbeidstakere vil bidra til en økt forutsigbarhet både for arbeidsgiverne og arbeidstakerne i fremtidige krisesituasjoner

Dnmf har vært opptatt av det har blitt iverksatt tiltak for å hindre oppsigelser, utvide permitteringsadgangen samt tiltakspakker til maritime næringen. I denne sammenheng er det viktig å holde aktiviteten i gang i hele den maritime næringen også på sokkelen. Dnmf mener regjeringen har kunne ha gjort mye mer bla stilt krav til aktørene på sokkelen om å igangsette vedtatt vedlikehold og opprydning.

Vi mener det er og bør være helt sentralt å opprettholde aktiviteten i hele den maritime næringen.

En næring som er en sentral økonomisk motor i nasjonen i dag, men som også er tiltenkt en tilsvarende rolle også i fremtiden og som er sentral i det grønne skiftet.

Myndigheter bør bidra til at nødvendig kompetanse ikke forsvinner fra næringen og at de riktig tekniske talentene velger maritim næring.

9. Samfunnsoppdraget:

De fleste av Dnmfs medlemmer på sjø og land er definert som samfunnskritiske.

Vi ber myndighetene styrke sitt arbeid og klargjøre rettigheter og plikter, strukturer og regelverk som omfatter de arbeidstakere som defineres som samfunnskritiske.

10. Mannskapsskifte:

Både i Norge og i verden har krisen skapt problemer hva gjelder sjøfolks muligheter til å komme seg til og fra arbeid, og gå i land.

Det må være mulig med mannskapsbytter i Norge, da norske sjøfolk bor i hele landet og i alle landets kommuner og går av og på skipene til og fra jobb på ulike steder hver gang skipet flytter på seg, kommunen kan da ikke hindre inn og utreise fra kommunene slik vi så tidlig i pandemien.

Dnmf mener norske myndigheter må være med å fremme løsninger internasjonalt for hvordan man skal ta imot norske sjøfolk i andre land under en pandemi. Internasjonale Hubber kan være en mulighet for mannskapsskifte og bedre vareflyt.

Norske myndigheter må også fremme løsninger som gjelder besetninger her til lands som faktisk blir nektet adgang til eget land under en pandemi. Dette er tilfellet under pandemien da filippinske sjømenn ikke fikk dra tilbake til hjemlandet.

11. Internasjonalt

Under pandemien har manglende internasjonalt regelverk, flaggstatenes unntak og brudd på eksisterende regelverket, satt sjøfolks helse og sikkerhet i fare.

Norge bør gå foran som verdensledende flaggstat for å få på plass nødvendige avklaringer og internasjonalt regelverk som regulerer kommende pandemier og andre sikkerhets og beredskapsutfordringer.

Senest opplevde vi at Norge som flaggstat tok initiativet til at alle verdens land skulle gi sjøfolk fritt leide, men så bryter nå Regjeringen sitt eget initiativ for hjemvendende sjøfolk som kommer fra tjeneste på norske skip som befinner seg utenfor EU/Schengen området. Dette er sterkt beklagelig.

For norske sjøfolk som tjenestegjør på norske skip i utlandet og på alle verdens hav og alle kontinentenes kyster har vi opplevd problemer med å komme til og fra skipet, til og fra jobb, crew change, forholdene under karantene, uforutsigbarhet, utfordringer med trygg og sikker tjenestegjøring, manglende smittevern, manglende mulighet til lege, sykehus og tannlegebehandling, stengte havner rundt i verden, reduksjon og unntak fra sikkerhetsregelverk og krav til dokumentert kompetanse mm. Om bord på norske skip har derfor mannskapsskifter til tider vært svært utfordrende og mange har stått uker og måneder utover normal tjenestetid. Dette er uholdbart. I tillegg er det ikke kun norske sjøfolk om bord, men våre kolleger fra andre land i verden har opplevd at deres nasjon ikke har ønsket å ta imot dem og de har derfor vært fanget om bord uten mulighet til å komme i land og hjem. Dette utgjør en stor risiko for dem og også for norske sjøfolk om bord. Fatigue, selvmord, feil og avvik øker i en slik situasjon.

Slik kan vi ikke ha det i denne næringen for fremtiden og nasjonal og internasjonal regulering og avtaler må på plass for hvordan vi og resten av verdenssamfunnet håndtere liknende eller andre beredskapssituasjoner i maritim næring for fremtiden.

Brann og redning:

Mangel på beredskaps og bemanningsplaner

Brann og redningsetatene har en avgjørende betydning for befolkningens og nasjonens beredskap og samfunnssikkerhet, også under en pandemi.

Det manglet strategier, risikoanalyser og planer for gjennomføring og beredskap i forbindelse med pandemisituasjonen. Det forelå for eksempel ingen beredskapsplaner for karantene eller sykdom.

Dette medførte en potensiell risiko for den enkelte ansatte, for arbeidslagene og for befolkningens sikkerhet.

Det norske maskinistforbund

Rosenkrantz gate 15
Postboks 2000 Vika
0125 OSLO, Norway

NO 970 167 935

Telefon: + 47 24 14 83 70
Telefaks: + 47 24 14 83 80

E-mail: post@dnmf.no
Web: www.dnmf.no

Bank: DNB ASA
Kontonr.: 8380.08.69946

INAB: NO33 8380 0869 946
SWIFT: DNBANOKKXXX

Det må stilles krav til at det foreligger strategier, risikoanalyser og planer for gjennomføring og bemanning i en situasjon der mange ansatte kan bli syke og over tid.

Sykehus og helseforetakene – teknisk drift

Ansatte innenfor teknisk drift er helt kritiske ansatte for at sykehus og helseforetak kan levere trygge tjenester til samfunnet og for at livreddende teknisk utstyr og infrastruktur fungerer mm.

Dnmf opplever at ledelsen ved sykehusene og helseforetakene gjennom koronapandemien har vist en manglende forståelse for teknisk avdelings rolle, noe som avdekker en manglende oversikt og forståelsen av sammenhengene i sykehusdriften. Dnmfs medlemmer har blitt satt til å gjennomføre oppgaver som satte den tekniske driften av sykehuset i fare og potensielt sykehusets evne til å kunne gi befolkningen nødvendig helsehjelp.

Tydelige beredskaps-, arbeids- og smittevernplaner som omfatter alle ansatte må bli en sentral del av evalueringen og videre beredskapsarbeid i sykehusene og helseforetakene.

Tekniske etater i kommunene samt landbasert energiproduksjon og gjenvinning etatene.

For å kunne holde samfunnshjulene i gang er kommunene avhengig av at det leveres energi til det kommunale nettet og at de tekniske etatene settes i stand til å levere sine tjenester til befolkningen inklusive vei, vann og sanitær mm.

Det er derfor avgjørende at det foreligger tilstrekkelige beredskaps og bemanningsplaner som også tar høyde for pandemi situasjoner, noe vi erfarte ikke var tilfelle.

Hege-Merethe Bengtsson
Administrerende direktør
Det norske maskinistforbund

Det norske maskinistforbund

Rosenkrantz gate 15
Postboks 2000 Vika
0125 OSLO, Norway

NO 970 167 935

Telefon: + 47 24 14 83 70
Telefaks: + 47 24 14 83 80

E-mail: post@dnmf.no
Web: www.dnmf.no

Bank: DNB ASA
Kontonr.: 8380.08.69946

INAB: NO33 8380 0869 946
SWIFT: DNBANOKKXXX